

2. 3. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Omezení ÚOHS při provádění místních šetření

Dne 17. února 2016 byl zveřejněn nálezn Ústavního soudu ve věci tzv. kartelu pekáren.[1] Ústavní soud v této mediálně sledované kauze zrušil rozsudky Nejvyššího správního soudu a Krajského soudu v Brně, aby mohla být dodatečně posouzena zákonnost a nezbytnost místních šetření provedených Úřadem na ochranu hospodářské soutěže („Úřad“). Ústavní soud v uvedeném nálezu aplikoval rozsudek Evropského soudu pro lidská práva („ESLP“), jehož vydání se domohla jedna ze stěžovatelek. Konkrétně šlo o závěr ESLP, že šetření, které provedl Úřad v prostorách stěžovatelky, představovalo zásah do jejího práva na respektování „obydlí“ ve smyslu čl. 8 Úmluvy.

RANDA HAVEL ■ LEGAL

Případ sahá až do roku 2003, kdy Úřad zahájil řízení proti třem pekárenským společnostem.[2] V první instanci přitom uložil společnostem celkem stovacetimilionovou pokutu za cenový kartel. Následovala mnohaletá peripetie správních a soudních rozhodnutí, která dospěla až k podání stížnosti proti České republice k ESLP ze strany jedné z pekárenských společností.[3]

Tato společnost tvrdila, že neohlášeným místním šetřením (tzv. *dawn raid*), provedeným v jejích obchodních prostorách podle zákona o ochraně hospodářské soutěže, bylo porušeno právo na respektování obydlí a korespondence. ESLP přezkoumal odůvodněnost šetření provedeného v obchodních prostorách ze tří hledisek. Zaprvé, zda mělo šetření základ ve vnitrostátním právu. Zadruhé, zda sledovalo legitimní cíl. A zatřetí, zda se jednalo o nezbytný zásah do práv stěžovatelky. První dvě podmínky ESLP považoval za splněné, ale u posledního hlediska (nezbytnosti zásahu) shledal nedostatky. Důvodem byla neexistence soudní kontroly šetření prováděných Úřadem.

ESLP uzavřel, že právní řád a praxe musí v případě místních prohlídek ze strany správních orgánů poskytovat dostatečné záruky a podmínky, které zamezí přijímání svévolných opatření zasahující do práv stěžovatelů na respektování obydlí. To nutně neznamená, že místní prohlídka musí být předem nařízena (schválena) soudem. V případech, kdy se tak nestane, je nicméně zapotřebí, aby existovala následná soudní kontrola zákonnosti a nezbytnosti šetření.

Ve sledované kauze byla stěžovatelská společnost informována o zahájení správního řízení bezprostředně před započatím šetření. Jako předmět řízení bylo uvedeno možné porušení ustanovení § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, nebyly však nijak vymezeny skutečnosti nebo důkazy, na nichž se zakládaly domněnky o protisoutěžním jednání. Jediný písemný dokument, který stručně vymezoval účel šetření a důvody, které Úřad vedly k jeho provedení, byl protokol o šetření sepsaný na konci šetření.

ESLP dal za pravdu stěžovatelské společnosti v tom, že české soudy se nikdy nezabývaly řádností průběhu samotného šetření a že neexistoval žádný opravný prostředek, kterým by bylo možno průběh šetření napadnout. ESLP konstatoval, že české soudy se nezabývaly okolnostmi, které v

projednávané věci vedly Úřad k provedení šetření. V důsledku toho vhodnost, délka a rozsah šetření provedeného Úřadem nebyly předmětem soudního přezkumu. Podle ESLP v situaci, kdy (mimo jiné) šetření nepovolil soud, chybí následná soudní kontrola nezbytnosti daného opatření a právní úprava týkající se případného zničení kopií dokumentů získaných při šetření, nejsou dány procesní záruky proti zneužití pravomoci ze strany Úřadu.

V návaznosti na předmětný rozsudek ESLP Ústavní soud zrušil dva rozsudky Nejvyššího správního soudu a jeden rozsudek Krajského soudu v Brně a vrátil věc k dalšímu projednání Nejvyššímu správnímu soudu. Ten bude nyní muset dodatečně zhodnotit výkon pravomoci Úřadu z hlediska vhodnosti, délky a rozsahu provedených místních šetření. Dospěje-li přitom soud k závěru, že Úřadem provedená místní šetření nebyla přiměřená, důkazní materiál získaný v jejich rámci nebude procesně použitelný.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu v této kauze bude jistě podrobena drobnohledu právnické veřejnosti, neboť se může stát metrem zákonnosti postupu Úřadu při provádění místních šetření. Je možné, že Úřad bude nucen výrazně rozpracovat písemná pověření, na základě kterých k místním šetřením dochází, a lépe informovat kontrolované subjekty o důvodech šetření.[4]

Mgr. Matyáš Kužela,
vedoucí advokát

Mgr. Eva Bajáková,
advokátní koncipientka

[ŘANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o.](#)

Truhlářská 13-15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 537 500 - 501

Fax: +420 222 537 510

e-mail: office.prague@randalegal.com

[1] Nález Ústavního soudu ze dne 9.2.2016, sp. zn. IV. ÚS 4397/12.

[2] Správní řízení pod č.j. S 233/03.

[3] Stížnost č. 97/11, rozsudek ze dne 2.10.2014 ve věci DELTA PEKÁRNY a.s. proti České republice.

[4] Srov. ustanovení § 21f odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zákon Lugovéhoho: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)